

ОТНОСНО СЪОТВЕТСТВИЕТО НА ЗАКОНА ЗА ТЕХНИЧЕСКИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ПРОДУКТИТЕ ЗА СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ НА СТОКИ (ПРОДУКТИ) В ПРОСТРАНСТВОТО НА ОБЕДИНЕНИЯ ЕВРОПЕЙСКИ ПАЗАР

Пламен Парушев
Plamen_Parushev@abv.bg

**Град Балчик, жк. „Балик”, бл. 24, вх. А, ет. 2, ап. 5
БЪЛГАРИЯ**

Ключови думи: идентификация на държавния правителствения статут на Агенцията за метрологичен и технически надзор, стимулиране (на малкия и среден бизнес), повече продукти за верификация, стеснен спектър за административно/наказателна процедура.

Резюме: Доклада изразява единствено авторското мнение за съответствието на националното социално изразена в закон система на законодателство, към обединения вътрешен европейски пазар. Частта: от пръв поглед, вглеждане в близкото бъдеще само включва въпроса, за прогнозиране на международното поведение на Турция и на континентален Китай, като трети страни към Европейския Съюз (ЕС). Баланс на конкуренцията осъществяван от ЕС?

Авторовия текст възпроизвежда формата на правно тълкуване – чрез откъси от информацията на официален вестник на ЕС, т. нар. Синьо ръководство с цел да повдигне завесата над твърде специфичното изисквания на Брюксел за задълженията на държавата към движението главно на стоки в свободния и обединен европейски пазар. На следващо място са разгледани международните регулации и ограничения относно екологичния акцент върху условията на производство. Преглед на задълженията на Главна дирекция „Надзор на пазара”, но със статут на агенция – съкратено в българския език ДАМТН. Предложения за възможна структурна промяна, на агенцията според новата идентификация, координации и стимули. Стимулиране на малкия и среден бизнес, различие между стария и новия подход към проверката на качеството на продуктите. Поглед към бъдещето. Променлива енергийна среда за произвежданите стоки, „Зелени сделки”. Някои изводи за произведените стоки в Китай и Турция. Контрол върху вътрешния пазар, като изискуемо условие. Регламентация и регулация, като гаранция за безопасен български пазар.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Регламентациите, указанията – нямат задължителен характер за страните членки, тъй като ЕС се разглежда като процес¹, правото на ЕС урежда правопорядъка². Съществува формула за „двойно представителство” на ЕС, първично и вторично право.

¹ Борисов, Орлин. Право на Европейския Съюз. Шесто преработено и допълнено издание. изд. Арго Пъблишинг, София, 2005, с. 40.

Целта е имплементиране на нова обща търговска политика³, регулативната роля на указанията на Закон за техническите изисквания към продуктите (ЗТИП), има търговско процедурен характер, заедно с маркировката СЕ.

Законът съдържа множество поправки във времето от (Обн. ДВ., бр. 86 от 10.10.1999 г. до последно изм. и доп. ДВ., бр. 1 от 03.01.2019 г.)⁴ законът няма преамбюл, макар че глава първа започва с Общи положения, глава втора Ред за определяне на съществените изисквания към продуктите, несъразмерна с другите глави, глава трета Оценяване и удостоверяване на съответствието на продуктите със съществените изисквания. Нотифицирани органи, (загл. изм. - ДВ, бр. 86/2007 г.), Глава трета „а” – Изисквания за екопроектиране към продукти, свързани с енергопотреблението, (Нова – ДВ, бр. 86/2007 г., изм. – ДВ, бр. 38/2011 г.), глава четвърта „Надзор на пазара”, глава пета Технически надзор на съоръжения с повишена опасност, глава шеста Административно-наказателни разпоредби. Допълнителни разпоредби. Заключение разпоредби. Преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на ЗТИП. Преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на ЗТИП. Релевантни актове от Европейското законодателство. Директиви. Регламенти. Решения.

В този си вид ЗТИП обединява задачи от доброволно възприетите изисквания за съответствието с указанията на ЕС, изискванията за съответствието създават впечатления, че са в унисон със съществените изисквания, но заобикалят сложната юридическа трактовка, свързани с приложението на юридически норми от Римското право. С осмислянето на опита на ЕС от приложението на четирите стълба на ЕС – „свободно движение на стоки”, „свободно движение на идеи”, „свободно движение на хора” и „свободно движение на капитали”, свързани с общата принципиална нагласа на съюза, т.е. без бариера.

Изискванията за съответствие нямат ограничителен характер, изискванията гарантират здравето и безопасността на крайния потребител (ползвател) на стоките в състояние на свободно обръщение на обединения вътрешен Европейски пазар, където няма (вътрешен) експорт и импорт, но съществуват договорености с трети страни, например Китай и Турция.

В този си вид ЗТИП не подлежи на допълнително осмисляне, преосмисляне на възможностите за привеждане в съответствие с пожелателните подходи и регулации на ЕС. Тревожна е неопределеността на статута на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор (ДАМТН). Съществува неопределеност на статута на ДАМТН. Липсва раздел за публичността за извършваните проверки (регулации), липсва раздел за отношенията с медиите, липсват съответните изисквания за контрола върху резултатите от проверките. От така приетия и влязъл в сила закон, не може да се направи извод за приоритетите на националния оператор или и координатор по съответствието, например: контрол върху влагането на текстилни отпадъци, като изолиращ материал в строителни материали, контрол върху внесени промишлени стоки, които не отговарят на българския стандарт, съгласувателната уредба с министерството на регионалното развитие и благоустройството подлежи на конкретизация.

Въпреки постоянните проверки, сред обществото битува мнение, че китайските оператори налагат собствени критерии за качество, които се приемат поради политическа благоразположеност.

² Пак там, с. 39.

³ Пак там, с. 117.

⁴ https://www.damtn.government.bg/wpcontent/uploads/2019/02/zakon_za_tehniceskite_iziskvaniq_kym_produk_tite-4.pdf, последно използване на електронния ресурс (01.04.2020 г./ 22:10 часа).

II. ИЗЛОЖЕНИЕ

Необходим е нов закон, който да се съобрази със съдържанието и регламентирания подход на следните ключови думи:

1. Идентификация;
2. Структура;
3. Координация;
4. Стимулиране на производството на малкия и среден бизнес;
5. Разширяване на регистъра на проверяваните продукти;
6. Стесняване на административно-наказателните процедури.

Относно идентификацията на ДАМТН. Законът не хвърля светлина върху двете възможности или комбинация между тях, а именно: само идентификация, въз основа на предишния опит, идентификация от възложителя с тенденция да бъде една от други държавни (национални агенции), като стеснява кръга на извършваните проверки – или има ресурс да претендира пред възложителя за статут на министерство, поради важността, дори приоритети чрез изследване проучване на търговската политика в обединения Европейски пазар, „да надниква” в полето на бъдещи възможни промени в общата търговска политика, т. като новата законодателна рамка е възможно да бъде ориентирана към регулирани и не регулирани области, по-точно контрол на продукти на държави извън Съюза.

Идентификацията на ДАМТН трябва да се съобрази с изискванията на:

- „Стария подход”, който „...отразява традиционния начин, по който националните органи изготвяха в миналото техническо законодателство – с твърде подробни уточнявания обикновено мотивирани от липсата на доверие в стриктността на икономическите оператори по въпросите на общото здраве и безопасност”⁵;

- При договарянето относно новия подход „...трябва да бъдат разработени подходяща хоризонтална политика и инструменти за оценяване на съответствието”⁶;

- Идентификацията юридически трябва да се съобрази с изискванията на нормотворчеството, според които термините, посочени в разпоредбите като: *expressis, verbis* (изрично) са ориентирани към бъдещото законодателство или включени в него, *lex specialist* при случаите когато въпроса е регламентиран от две норми, с предимство следва да се прилага по-конкретната⁷.

Свободно изразеното авторско мнение съвпада с вече изградените структурни звена в самата агенция, но чиято дейност би трябвало да има чуваемост и проверка от страна на общественото мнение.

Поглед към бъдещето

Тази част от доклада споделя извода на доц. д-р Живко Драганов, че процесът на усъвършенстване на съществуващите и създаването на нови инструменти от мерки за

⁵ Официален вестник на Европейския съюз, II (Съобщения), Съобщения на институциите, органите, службите и агенциите на Европейския съюз. Европейска комисия, Известие на комисията, „Синьо ръководство” за прилагането на правилата на ЕС относно продукти – 2016 г. (Текст от значение за ЕИП). (2016/С 272/01), стр. 272/6, [www.https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0726\(02\)&from=BG](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0726(02)&from=BG), последно използване на електронния ресурс (02.04.2020 год./06:35 часа).

⁶ Пак там с. 272/8

⁷ Пак там с. 272/11

сближаване, които „Съюзът е установил и прилага”, следва да продължи да се развива и да осигурява бъдещето на ЕС⁸.

В тази си част представеното изложение не споделя подхода, проявен от автора Живко Драганов, при който в бъдещото ползрение не попадат „утвърдилите се участници” във вътрешния пазар на ЕС трети страни – Китай и Турция.

На 15.02.2020 г. в Мюнхен продължиха обсъжданията за европейската сигурност и устойчивост, заплашвана от САЩ, Русия и Китай, според изказването на германския президент. В своята контра реплика американския държавен секретар Майк Помпео възрази, че опасността от Америка е силно преувеличена и потвърди американския проект наречен „Три морета”, в който е включена и България, и който трябва да гарантира нейната енергийна независимост от Русия⁹.

Изводът е, че сегашните и бъдещи производители на утвърдени и нови продукти трябва да работят в променена енергийна среда. Променящата се енергийна карта на България може да доведе до променяща се нагласа в поведението на производителя и на крайния ползвател.

Ориентацията на Европейската комисия към „зелената икономика”, с период от време до 2050 год., може да промени техническите изисквания за „екопроектиране” и параметрите за изключване на вредни въздействия върху околната среда.

Китайски стоки, независимо от маркировката СЕ, според мнение на български потребители, не отговарят на технически изисквания за качество, т.е. качеството е по-ниско в сравнение с това на стоки за широко потребление, произведени преди 1989 г.

В този смисъл в съпоставка с други сведения, с подател Китай, например: за броя на боледуващите от коронавирус, подробната публикация със заглавие: Посещения за надзор на пазара на място в Китайски организации, сертифицирани по ISO 9001, резултати от сертифицираните организации, съотношение между резултатността на системата и органите за сертификация¹⁰ е възможно да е подвеждаща, негласна, за да се получи предварително зададения резултат. Другият извод е възможно да засяга състоянието на свръх производство в Китай, което ще намери отражение върху качеството в търговски и регулаторен смисъл.

III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Погледът, т.е. ориентацията към надзора на пазара и неговата законодателна рамка трябва да отговарят на европейските изисквания за хармонизация, като се споделят добрите практики на екопроектиране на технологични иновации и се поощрява българското, т.е. националното законодателство.

⁸ Драганов, Живко, Сближаване на законодателствата в областта на вътрешния пазар на ЕС. Сп. „Бизнес и право”, Business and Law, брой 1/2018, Издателски комплекс – УНСС, София, 2018, стр. 65, https://www.unwe.bg/Uploads/Main/451c4_%D0%91%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%20%D0%B8%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%20%D0%B1%D1%80.1%202018.pdf, последно използване на електронния ресурс (05.04.2020 год./20:15 часа).

⁹ <https://btvnovinite.bg/svetut/konferencijata-po-sigurnostta-v-mjunhen-sasht-otpuskat-1-mird-dolara-za-iztochna-evropa.html>, последно използване на електронния ресурс (06.04.2020/13:15 часа).

¹⁰ Сдружение „Клуб 9000”, Национален представител на Р. България в ЕОQ. Приложимост и влияние на ISO в Китай. Бюлетин за актуална информация в областта на качеството, брой 1-2/2017, с. 66 - 67.

ЛИТЕРАТУРА:

- [1] Борисов, Орлин. Право на Европейския Съюз. Шесто преработено и допълнено издание. Изд. Арго Пъблишинг, София, 2005, с. 40.
- [2] Пак там, с. 39.
- [3] Пак там, с. 117.
- [4] https://www.damtn.government.bg/wpcontent/uploads/2019/02/zakon_za_tehnicoskite_iziskvaniq_kum_produktite-4.pdf, последно използване на електронния ресурс (01.04.2020 г./ 22:10 часа).
- [5] Официален вестник на Европейския съюз, II (Съобщения), Съобщения на институциите, органите, службите и агенциите на Европейския съюз. Европейска комисия, Известие на комисията, „Синьо ръководство” за прилагането на правилата на ЕС относно продукти – 2016 г. (Текст от значение за ЕИП). (2016/C 272/01), стр. 272/6, [www.https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0726\(02\)&from=BG](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016XC0726(02)&from=BG), последно използване на електронния ресурс (02.04.2020 год./06:35 часа).
- [6] Пак там с. 272/8
- [7] Пак там с. 272/11
- [8] Драганов, Живко, Сближаване на законодателствата в областта на вътрешния пазар на ЕС. Сп. „Бизнес и право”, Business and Law, брой 1/2018, Издателски комплекс – УНСС, София, 2018, стр. 65, https://www.unwe.bg/Uploads/Main/451c4_%D0%91%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%20%D0%B8%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%20%D0%B1%D1%80.1%202018.pdf, последно използване на електронния ресурс (05.04.2020 год./20:15 часа).
- [9] <https://btvnovinite.bg/svetut/konferencijata-po-sigurnostta-v-mjunhen-sasht-otpuskat-1-mird-dolara-za-iztochna-evropa.html>, последно използване на електронния ресурс (06.04.2020/13:15 часа).
- [10] Сдружение „Клуб 9000”, Национален представител на Р. България в ЕОQ. Приложимост и влияние на ISO в Китай. Бюлетин за актуална информация в областта на качеството, брой 1-2/2017, с. 66 - 67.

ON THE COMPLIANCE OF THE TECHNICAL REQUIREMENTS LAW ON FREE MOVEMENT PRODUCTS (PRODUCTS) IN THE AREA OF UNIONS EUROPEAN MARKET

Plamen Parushev
Plamen_Parushev@abv.bg

City Balchik, zhk. „Balik”, bl. 24, entry A, floor 2, apartment 5
BULGARIA

Key words: *identification of the state government status of the Metrology and Technical Surveillance Agency, incentives (for small and medium-sized businesses), more verification products, narrow spectrum for administrative / criminal procedure.*

Abstract: *The report expresses only the author's opinion on the conformity of the national socially expressed system of legislation with the united internal European market. Part: at first glance, looking into the near future only involves the question of predicting the international behavior of Turkey and mainland China as third countries to the EU. Balance of competition from the EU? For word in the text author reproduces the form of low explanation by the pieces of information of official newspaper of EU, so-called “Blue rule” to raise the curtain over specifically Brussel’s requirements of state’s obligations towards movement mainly of the commodities on the free and united European market, internal regulations and limitation, ecological accent on the condition of production. Review of the duties of the direction, (department, but with the statute of agency – abbr. in Bulgarian language, ДАМТН), preposition for possible structure’s change. Structure of the agency bg, new identification, coordination’s, stimulation of the small and medium range business, difference between the old and new approach to the verification of the quality of the products. Look at the future – changeable energy’s environment for goods productions. Green deals, some conclusions on the internal market as needed condition – reglamentation and regulation as guarantee for harmless internal Bulgarian market.*